

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра Міжнародних відносин та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Н.М. Літвін

27.08.2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Історія зарубіжної журналістики”

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

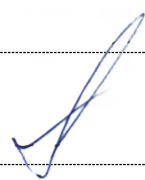
спеціальність 061 Журналістика

освітня програма Журналістика

навчальний підрозділ кафедра міжнародних відносин та журналістики

Мова навчання українська

РОЗРОБНИКИ

Рибак І.В., доцент кафедри міжнародних відносин та журналістики, канд. політ. наук	
---	---

**РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО КАФЕДРОЮ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**

Протокол

від «27» серпня 2020 р.

№1

Завідувач кафедри

Д.І. Ткач

© Університет «КРОК», 2020 рік

© Рибак І.В., 2020 рік

Київ – 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Призначення дисципліни	Обсяг дисципліни	Характеристика дисципліни	
Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> <u>рівень</u>	Кредити ECTS / Години 5 / 150 під час теор. навч. (у сер. на тиждень) - 4 год., у період сесії - год.	Нормативна / Вибіркова дисципліна	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Галузь знань <u>06 Журналістика</u>	Кількість розділів -	Курс / Триместр (семестр)	
		1/2	1/2
Спеціальність <u>061 Журналістика</u>	Кількість тем - 14	Лекції, години	
		28	14
Освітня програма: <u>Журналістика</u>	Форма підсумкового контролю – диференційований залік	Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття, консультації, год.	
		28	10
		Самостійна робота, години, питома вага	
		94	126

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Історія зарубіжної журналістики” є формування у студентів цілісного розуміння загальних тенденцій розвитку зарубіжних засобів масової інформації з урахуванням історичного минулого та критичного осмислення всіх процесів і явищ, пов’язаних із мас-медійним поступом.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Історія зарубіжної журналістики” є

- формування у студентів цілісного уявлення щодо ролі ЗМІ в суспільстві та їхніх взаємовідносин із владою з урахуванням політичних, технологічних, комерційних та соціальних аспектів;
- розвинення критичного мислення студентів;
- вироблення об’єктивної оцінки соціально-історичних явищ у зв’язку з їхнім впливом на розвиток журналістики як соціального інституту;
- застосування отриманих знань у практичній журналістській діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- процеси, що сприяють зародженню журналістики та її розвитку;
- роль журналістики у суспільстві та її видозміну залежно від типу суспільства;
- соціально-історичні явища та їхній вплив на журналістику;
- взаємовідносини у системі “влада–журналістика–суспільство” з урахуванням політичних, технологічних, бізнесових та соціальних аспектів;

- типологічні, проблемно-тематичні, жанрові та мовно-стилістичні особливості різних видів ЗМІ, спираючись на міждисциплінарні зв'язки.
- основні етапи та історичні закономірності становлення, розвитку зарубіжної журналістики, її технологій, жанрів та висхідних принципів;
- ключові цивілізаційні, економічні, політичні, геополітичні, ідеологічні, технологічні, національні фактори розвитку журналістики різних країн світу;
- етичні та правові засади, традиції світової журналістики, їх витoki та джерела;
- загальну типологію та тенденції розвитку національних, регіональних та міжнародних систем ЗМІ;
- міжнародні еталонні зразки журналістської практики та їх витoki, етапи формування;
- основні поняття та категорії журналістознавства в історико-цивілізаційній ретроспективі;
- методику роботи з джерельною базою журналістознавства та оформлення, презентації її результатів.

вміти:

- аналізувати й оцінювати факти та події минулого;
- застосовувати прийоми ораторського мистецтва на практиці;
- застосовувати методи та прийоми журналістської роботи на практиці;
- розпізнавати публіцистичний стиль та відрізнити його від інших стилів;
- писати достовірно та об'єктивно, етично виважено й історично вмотивовано.
- здійснювати критичний аналіз джерельної спадщини світової журналістики;
- виявляти закономірності, тренди розвитку журналістики певної країни, епохи;
- виокремлювати типологічні, жанрові та інші особливості різних видів закордонних ЗМІ;
- визначати ключові цивілізаційні, етичні, правові принципи журналістики як ключового суспільно-політичного інституту громадянського суспільства;
- застосовувати набуті знання в професійній діяльності.

В результаті вивчення дисципліни будуть сформовані наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність бути критичним і самокритичним
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Інструментальні компетентності:

- демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, еволюції та стану зарубіжної журналістики;
- розуміти основи сучасної закордонної журналістики;
- демонструвати знання щодо специфічних методів та прийомів зарубіжної журналістики;
- демонструвати знання найкращих доробків зарубіжної журналістики.

Професійні компетентності :

- здатність застосовувати теоретичні знання та навички у фаховій діяльності;
- здатність аналізувати та оцінювати матеріали зарубіжної журналістики;
- здатність тлумачити основні напрямки розвитку закордонної журналістики;
- здатність дотримуватись еталонів закордонної журналістики у фаховій діяльності.

Програмні результати навчання:

- Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами
- Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел
- Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань
- Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства
- Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень
- Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально - комунікаційних наук
- Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва

2. Програма навчальної дисципліни

Вступ

Тема 1. Методологічні проблеми курсу

Об'єкт та предмет наукової дисципліни «Історія зарубіжної журналістики»: явище журналістики та його сутнісні ознаки; історія та теорія журналістики – науки зі спільним об'єктом; принципові відмінності в предметі вивчення історії та теорії журналістики; тісний зв'язок історії зарубіжної журналістики з такими науковими дисциплінами, як загальна світова історія, історія цивілізації, історія світової літератури. Цілі і завдання науки “Історія зарубіжної журналістики”. Проблема періодизації як одне з найбільш актуальних завдань дисципліни та її навчального курсу.

Тема 1. Явища пражурналістики

Поняття пражурналістики (переджурналістики): критерії визначення пражурналістських явищ; проблема диференціації пражурналістських та власне журналістських явищ. Інформаційне спілкування первісного суспільства, його форми. Роль соціальної інформації на етапі становлення держави. Паралельний принцип розвитку усних та письмових форм інформаційної діяльності: вісники, промовці, проповідники, герольди, оратори – головні суб'єкти державної пражурналістики; послання, реляції, рескрипти, булли, прокламації, листівки, епістолярні форми кореспонденції, офіційні звіти – письмові форми пражурналістських явищ.

Основні носії суспільної інформації в античній культурі: Агора в Афінах; політичний театр Арістофана; “Анали”, “Acta Senatus” та “Acta diurna”. Ораторське мистецтво Цицерона.

Тема 2. Журналістські явища доби Середньовіччя та Відродження

Пражурналістські явища Середньовіччя: роль християнської патристики в розвитку масово-комунікаційних процесів; “журналістика Реформації”. Памфлет – провідний публіцистичний жанр епохи (памфлети Данте Аліг'єрі). “Похвала Глупоті” Еразма Роттердамського як публіцистична пам'ятка епохи Середньовіччя.

Театр, що виконував функції журналістики (драми Лопе де Веги і драматургів його кола).

Середньовічні хроніки та хроністи. Зародження політичної публіцистики. Зародження економічної публіцистики. Зародження епістолярної публіцистики (“республіки літераторів” або “республіки вчених”).

Всесвітньо-історичне значення винаходу друкарського верстата І. Гутенбергом. Друковане тиражування рукописів як відповідь суспільства на зростаючу потребу в освіті. Інкунабули. Ренесанс як відповідь на загрозу запинки друкарського верстата.

Ренесанс як протиставлення регламентації суспільного життя з боку релігійної та світської влади. Діяльність численних діячів із цілеспрямованого збирання різноманітної інформації з метою здобуття політичного впливу або збагачення. Меланхтон як лідер такого типу людей. Перехідні друковані форми між книгами та газетами. “Реляції”, “летючі листки”, “новини”, “книги новин”, “ярмаркові відомості”, “балади новин”, “листи новин”, памфлети, листи, рукописні газети, напіврукописні-напівдруковані газети як безпосередні попередники друкованих газет. Рукописна газета Фуггерів. Публіцистична діяльність великих гуманістів Середньовіччя. Театр, цирк, прообраз мюзиклу, карнавал, ярмарок, балаган, вертеп як середньовічні форми масовоінформаційної діяльності. Розвиток поштових комунікацій в Європі. Змагання між державною та приватною поштою.

Перші газети Німеччини. Зародження друкованої періодики в Англії. Англійські «меркурії». Розвиток друкованої періодики у Франції. «Ля Газетт» Т. Ренодо: історія створення, періодичність, зміст, структура видання. Перші щоденні газети. Перші західноєвропейські журнали.

Тема 3. Зародження журналістики в Англії. Англійська журналістика XVII ст.

Передумови виникнення англійської друкованої періодики. «Англійський Меркурій» (1588). Перші англійські газети, їх зміст і структура. Особливості розвитку журналістики в період англійської революції. Закон про цензуру 1643 р.

«Ареопагітика» Джона Мільтона, її роль у становленні ліберальної теорії преси. Розвиток друкованої періодики в другій половині XVII ст.

Тема 4. Англійська журналістика епохи Просвітництва

Просвітницький і персональний характер журналістики XVIII в. Розвиток журнальної періодики. Д. Дефо — журналіст. Публіцистика Дж. Свіфта. «Тетлер», «Спектейтор» і «Гардіан» Р. Стіла и Дж. Аддісона. Закон про штемпельний збір 1712 р., його наслідки для англійської журналістики. «Джентльменс мегезін» Е. Кейва — новий тип журналу. Зміст англійських газет у середині — другій половині XVIII ст. Фактори, що сприяли швидкому розвитку преси останньої третини XVIII ст. Зародження політичної газетної періодики («Морнінг кронікл», «Морнінг пост»). Історія появи й розвитку газети «Таймс».

Тема 5. Англійська журналістика XIX ст.

Англійська періодика першої половини XIX ст. Соціокультурна ситуація в Англії початку XIX ст. Вплив вікторіанства на англійську журналістику XIX ст. Вплив партій вігі й торі на розвиток друкованої періодики. Типологія британської преси першої половини XIX ст. Гоніння на журналістів. «Політичний журнал» В. Коббета. Структура, функціонування та зміст найбільших лондонських ранкових газет. Роль Дж. Перрі в розвитку англійської періодики. «Таймс» — лідер англійської преси XIX ст. Специфіка найбільших лондонських вечірніх газет. Закон про зниження гербового збору (15 вересня 1836 р.). Чартистська публіцистика і преса. Англійська періодика другої половини — кінця XIX ст. Відміна гербового збору (1855 р.), технічні вдосконалення у сфері друку та поліграфії в другій половині XIX ст. як чинники появи й розвитку дешевої масової преси. Інформаційне агентство «Рейтер». Посилення комерціалізації англійської преси наприкінці XIX ст. Зародження «нової журналістики». «Пелл-Мелл газет» У. Стеда — зразок «нової журналістики» в Англії. Концентрація друкованої преси на межі століть. Найбільші англійські видавничі концерни.

Тема 6. Зародження журналістики у Франції

Передумови виникнення французької друкованої періодики. Перші друковані видання Франції. «Газетт» Т. Ренод. Фронда и мазарінади. «Журналь де саван» і 4

«Меркюр галан». «Нувелізм» як явище французької журналістики XVII ст. Опозиційна французька преса за кордоном. Виникнення першої щоденної газети. Тема 7. Французька журналістика епохи Просвітництва Цензурний кодекс 1723 р. Роль французьких просвітителів у становленні ліберальної концепції друку. Розвиток спеціалізованої наукової періодики у Франції в середині XVIII ст. Перша французька щоденна газета. Журналістика ВФБР. Зародження політичної газетної періодики у Франції. «Декларація прав людини й громадянина» і свобода слова в революційній Франції. Публіцисти ВФБР.

Тема 7. Французька журналістика XIX ст.

Французька журналістика епохи Консульства й Імперії. Політика Наполеона у сфері друку. Французька преса епохи Реставрації. «Хартія 4 червня 1814 р.» Людовіка XVIII. Паризька періодика часів «Ста днів» Наполеона. Опозиційні та проурядові газети. Закони про періодику 1819 р. Французька журналістика Липневої монархії. «Хартія 1830 р.» Луї-Філіппа і сплеск французької періодики. «Бульварні журналісти». Передумови виникнення дешевої преси. Роль Е. де Жирардена у французькій журналістиці. «Пресс» Жирардена. Французька журналістика другої половини XIX ст. Вплив Лютневої революції 1848 р. на лібералізацію французької преси. Лояльні та опозиційні газети.

Тема 8. Зародження журналістики в США

Передумови виникнення журналістики в США. Бостон як осередок американської журналістики. Перші газети США. Видавнича діяльність Бенджаміна Франкліна. Тема 10. Північноамериканська преса другої половини XVIII ст. Американська періодика напередодні Війни за незалежність (1775–1783). Особливості розвитку журналістики у воєнний період. Діяльність Т. Пейна. «Памфлетна війна» в роки війни. Журналістика післявоєнного періоду.

Тема 9. Розвиток північноамериканської журналістики в XIX ст.

Соціокультурна ситуація в США початку XIX ст., особливості розвитку журналістики цього періоду. Поява масових дешевих газет (penny press) у 1830–1840-х рр. «The New York Sun» (Бенджамін Дей); «The New York Herald» (Джеймс Гордон Беннет); «New York Tribune» (Хорас Грілі); «The New York Times» (Генрі

Реймонд). Зміни, пов'язані з появою дешевих газет. Створення першого інформаційного агентства «Associated Press». Аболіціоністський рух. Американська журналістика Півдня й Півночі. Аболіціоністська преса. Особливості розвитку журналістики в період Реконструкції. Американська журналістика кінця XIX – початку XX ст. Концентрація періодики на межі століть. Розквіт «жовтої преси». Діяльність Д. Пулітцера (газета «The New York World»), У. Р. Херста (газета «The New York Journal»), А. Окса (газета «The New York Times»).

Тема 10. Світова журналістика на межі XIX–XX ст.

Особливості розвитку світової журналістики на межі століть. Концентрація періодики й новий етап у розвитку масової преси. Поява перших таблоїдів. Магнати друкованої періодики США і країн Західної Європи. Становлення реклами як основного каналу фінансування преси. Розвиток журнальної періодики. Рух «розгрібачів бруду» – розслідувальна журналістика в США. Інформаційні агентства США та Європи.

Тема 11. Становлення й розвиток телебачення й радіомовлення

Етапи технічного розвитку радіомовлення. Особливості використання радіомовлення під час Першої світової війни. Перші радіомовні корпорації в США. Радіомовлення в країнах Західної Європи. Створення й розвиток Бі-Бі-Сі. Моделі організації та фінансування радіомовлення: приватна комерційна; суспільна; державна. Зародження телебачення. Початок регулярного телебачення в країнах Західної Європи та США.

Тема 12. Найбільші світові медіакорпорації

Шляхи концентрації та монополізації ЗМІ. Медіакорпорації США: «Ганнет компані інкорпорейтед», «Найт-Ріддер ньюспейперз інкорпорейтед», «Херст корпорейшн», «Триб'юн компані», «НьюЙорк Таймс компані», «Нью Америка паблішінг», Група Руперта Мердока, «Таймс міррор компані», газетний трест Ньюхауза. Медіакорпорації Великої Британії: «Ассошіейтед Ньюспейперз», «Міррор Груп Консорціум», «Томсон рідженл ньюспейперз», «Ньюс Інтернешнл», «Юнайтед Ньюспейперз», «Телеграф Груп», «Ньюспейпер Паблішінг», «Пірсон», «Гардіан Медіа Груп». Медіакомпанії Німеччини: газетно-видавничий концерн

«Аксель-Шпрінгерферлаг», «Бертельсман», Видавничий концерн «Генріх Бауер-ферлаг», Об'єднання Аугштейна, «Зюддойче-ферлаг». Медіакомпанії Франції: Група «Ашетт», Група Ерсана. Медіакорпорації Канади: «Саутем Інкорпорейтед», «Холлінгер Інкорпорейтед».

Тема 13. Особливості розвитку газетної та журнальної періодики у ХХ ст.

Провідні друковані ЗМІ ХХ ст. Розвиток журнальної періодики (дайджести («Рідерз Дайджест»), науково-популярні журнали («National Geographic»), журнали новин («Time»), ілюстровані журнали). Газетна періодика ХХ ст. («Financial Times», «International Herald Tribune», «USA Today», «Wall Street Journal» тощо).

Тема 14. Формування системи міжнародних новин

Передумови формування системи міжнародних новин. Провідні постачальники міжнародних новин. Інформаційні агентства: Reuters, Associated Press, Havas, France Press, ИТАР-ТАСС, Интерфакс, Bloomberg, dpa; радіослужби: BBC World Service, Voice of America, Deutsche Welle, France International, Liberty, Free Europe, Free Asia; друковані видання: Financial Times, International Herald Tribune, USA Today, Wall Street Journal, Time, Newsweek, Economist; телемережі: 6 CNN, BBC World, Euronews, Al-Jazeera, Eurosportnews, Bloomberg TV, Deutsche Welle. Продукція та діяльність найбільших постачальників міжнародних новин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Сума	у тому числі					Сума	у тому числі				
		лек	п/с	лаб	інд	срс		лек	п/с	лаб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Вступ												
Розділ (модуль) 1. Назва												
Тема 1. Явища пражурналістики	10	2	2			6	10,5	1	0,5			9
Тема 2. Журналістські явища доби Середньовіччя та Відродження	10	2	2			6	10,5	1	0,5			9
Тема 3. Зародження журналістики в Англії. Англійська журналістика XVII	10	2	2			6	10,5	1	0,5			9

ст.													
Тема 4. Англійська журналістика епохи Просвітництва	10	2	2			6	10,5	1	0,5				9
Тема 5. Англійська журналістика XIX ст.	10	2	2			6	10,5	1	0,5				9
Тема 6. Зародження журналістики у Франції	10	2	2			6	10,5	1	0,5				9
Тема 7. Французька журналістика XIX ст.	10	2	2			6	10,5	1	0,5				9
Тема 8. Зародження журналістики в США	10	2	2			6	10,5	1	0,5				9
Тема 9. Розвиток північноамериканської журналістики в XIX ст.	10	2	2			6	11	1	1				9
Тема 10. Світова журналістика на межі XIX–XX ст.	10	2	2			6	11	1	1				9
Тема 11. Становлення й розвиток телебачення й радіомовлення	10	2	2			6	11	1	1				9
Тема 12. Найбільші світові медіакорпорації	10	2	2			6	11	1	1				9
Тема 13. Особливості розвитку газетної та журнальної періодици у XX ст.	14	2	2			10	11	1	1				9
Тема 14. Формування системи міжнародних новин.	16	2	2			12	11	1	1				9
Усього годин:													
ІНДЗ (якщо є)		-	-	-	-	-		-	-	-	-		
Екзамен (якщо є)	36	-	-	-	-	-	36	-	-	-	-		-
Разом годин:	150	28	28			94	150	14	10				126

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.ф.н	Кількість годин з.ф.н
1	Пражурналістські явища античності.	2	0,5
2	Виникнення та поширення книгодрукування в Європі.	2	0,5
3	Проблема свободи слова в англійській памфлетистиці 17 ст. «Памфлетна війна». Цензура	2	0,5
4	Журнальна періодика епохи Просвітництва в Англії.	2	0,5
5	Політична публіцистика Франції періоду Великої	2	0,5

	буржуазної революції.		
6	Становлення свободи слова: скасування політичної та економічної цензури.	2	0,5
7	Поява масової журналістики.	2	0,5
8	Монополізація, концентрація та конкуренція зарубіжних ЗМІ. Сучасні видавничі концерни	2	0,5
9	Типологічна еволюція зарубіжної періодики ХХ ст.	2	1
10	Американська розслідувальна журналістика ХХ ст.	2	1
11	Жанр репортажу в зарубіжній публіцистиці ХІХ-ХХ ст.	2	1
12	Сучасна журналістика Великобританії	2	1
13	Сучасне зарубіжне телебачення.	2	1
14	Організації журналістів: історія та сучасність.	2	1
	Разом	28	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.ф.н	Кількість годин з.ф.н
1	Явища пражурналістики	6	9
2	Журналістські явища доби Середньовіччя та Відродження	6	9
3	ТЗародження журналістики в Англії. Англійська журналістика ХVІІ ст.	6	9
4	Англійська журналістика епохи Просвітництва	6	9
5	Англійська журналістика ХІХ ст.	6	9
6	Зародження журналістики у Франції	6	9
7	Французька журналістика ХІХ ст.	6	9
8	Зародження журналістики в США	6	9
9	Розвиток північноамериканської журналістики в ХІХ ст.	6	9
10	Світова журналістика на межі ХІХ–ХХ ст.	6	9
11	Становлення й розвиток телебачення й радіомовлення	6	9
12	Найбільші світові медіакорпорації	6	9
13	Особливості розвитку газетної та журнальної періодики у ХХ ст.	10	9
14	Формування системи міжнародних новин.	12	9
	Разом	94	126

7. Індивідуальні завдання

Науково-дослідна робота при вивченні дисципліни «Історія зарубіжної журналістики» спрямована, в першу чергу, на розвиток творчого мислення та

поглиблення теоретичних знань студентів, сприяє мотивації до пізнання та формуванню навичок дослідника. Рекомендованими формами науково-дослідної роботи з дисципліни «Історія зарубіжної журналістики» є: робота з науковою літературою (аналіз, конспектування, самостійний підбір джерел для виконання певного завдання); аналіз джерел; підготовка наукових повідомлень та доповідей, написання есе, підготовка проєктів.

Рекомендована тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

1. Ш.-О. Сент-Бев – майстер публіцистичного портрету.
2. Журналістська діяльність і праці Т.Готье.
3. Журналістська, редакторська, публіцистична діяльність О. де Бальзака.
4. Світ журналістики у художніх та наукових творах О. де Бальзака.
5. Проблеми журналістики у працях Ж. де Нерваля.
6. Проблематика публіцистики Е.Золя.
7. Публіцистика В.Гюго: виступи, листи, літературна критика.
8. Журналістська та публіцистична творчість А.Франса.
9. Актуальні проблеми сучасності та мистецтва у статтях і картинах Гі де Мопассана.
10. Ч.Диккенс – репортер і публіцист. Нариси про Америку та Росію.
11. Світ мистецтва у публіцистиці О.Уайльда.
12. Роль Л.Бьорне у німецькій журналістиці 19 ст.
13. Участь Г.Гейне у періодичних виданнях Німеччини. «Подорожні картини».
14. Журналістська діяльність К.Маркса. Погляди на цензуру.
15. Видавничі проєкти К.Маркса та Ф.Енгельса.
16. Проблеми американської журналістики у публіцистиці Ч.Б. Брауна.
17. Ораторська майстерність А.Лінкольна.
18. Старий та Новий Світи у публіцистиці Дж.Ф. Купера.
19. М.Твен – журналіст.
20. Інтерпретація проблем американської журналістики у новелістиці М.Твена («Журналістика в Теннессі», «Як я редагував сільськогосподарську газету»).
21. Місце Дж. Пулітцера в американській журналістиці.
22. Есеїстика Р.У. Емерсона.
23. К.Гамсун про американське суспільство та журналістику.
24. Е.Синклер як представник викривальної журналістики.
25. Інвестиційний досвід і матеріали Г.Вальрафа.
26. Неллі Блай – одна з перших жінок-репортерів.
27. «Навколо світу за 72 дні».
28. Творчість Дж.Ріда. «10 днів, що вразили світ».
29. Публіцистика Г.Уеллса. «Росія у темряві».
30. Дж.Лондон-журналіст: кореспондентська діяльність, макрейкерська публіцистика.
31. Публіцистика Е.Хемінгуей.
32. К.Чапек про журналістську майстерність, публіцистика письменника.
33. Е.Е.Кіш – майстер жанру репортажу. Проблематика книги репортажів «Американський рай».

34. Журналістичнознавчі праці Е.Е.Кіша. Аналіз збірки «Класична журналістика. Шедеври газетного мистецтва».
35. Виступи Ф.Д.Рузвельта на радіо. «Бесіди біля комину».
36. Публіцистика Дж.Оруелла. Істричне підґрунтя твору «Пам'яті Каталонії».
37. Антифашистська публіцистика: Ю.Фучик (опрацювання «Репортажу із зашморгом на шиї»), Х.Ортега-і-Гасет («До питання про фашизм»).
38. А. Сент-Екзюпері – військовий репортер. Публіцистика письменника.
39. Криза західного світу в публіцистичних творах і виступах німця О.Шпенглера, серба М.Велимировича.
40. Художня публіцистика Г.Честертона.
41. Мистецька публіцистика У.С.Моема («Мистецтво слова», літературні портрети). Сучасна сюжетна (персонажна) публіцистика (К.С.Льюїс «Страждання», В.Астаф'єв «Слово про Гоголя», К.Чапек «Бесіди з Т.Масариком»).
42. Політична публіцистика часів «холодної війни»: виступи Дж.Маккарті, У.Черчілля, М.Тетчер.
43. Правозахисна публіцистика М.Л.Кінга.
44. «Нова журналістика» в США: романи-репортажі Трумена Капоте.
45. Події в'єтнамської війни у «новій американській журналістиці» (М. Герр «Кесан»).
46. Світ американської політики у публіцистиці Джо Макгінніса («Як продати президента»).
47. Інтерпретація економічної проблематики у «новій журналістиці» в США («Адам Сміт» (Дж. Гудман) – «Грошові ігри»).
48. «Уотергейтська справа»: матеріали К.Бернстайна та Б.Вудворда.
49. Медіаімперія Р.Мердока: історія та сучасність.
50. Р.Аугштайн – журналіст і політик.
51. Політична публіцистика У.М.Майнхоф («Від протесту до спротиву»).
52. Журналістський досвід і публіцистичні роботи І.Монтанеллі.
53. Постать і роботи А.Міхника в польському мас-медійному дискурсі.
54. Сучасні проблеми Чехії у виступах та публіцистиці В.Гавела.
55. Д.Анастасієвич – відомий сербський журналіст.
56. Мемуарна публіцистика П. Неруди («Визнаю: я жив»).
57. Е. Че Гевара-публіцист («Епізоди революційної війни»).
58. Публіцистика Г.Г.Маркеса («22 400 000 квадратних кілометрів без жодної реклами кокаколи»).
59. Публіцистика Б. Брехта: на захист гуманізму та демократії.

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі види навчальних занять, як лекційні та семінарські заняття.

Під час проведення лекційних занять використовуються такі методи та технології викладання, як читання лекції, демонстрація презентацій та інших наочних матеріалів, обговорення зі студентами ключових проблемних питань лекцій тощо.

Під час проведення семінарських занять використовуються наступні методи та технології викладання: бліц-опитування студентів за питаннями семінару; виступи студентів з доповідями по темі семінару; виступи студентів з доповідями за результатами виконання індивідуальних завдань; виступи студентів з доповідями за результатами виконання додаткових завдань; дискусії за ключовим питаннями.

Основними формами й методами самостійної роботи студентів з дисципліни є: повторення питань тем лекційних занять за конспектом лекцій; опрацювання основної літератури; виконання індивідуальних завдань та завдань, які пропонуються для самостійної роботи; виконання додаткових завдань (за бажанням) тощо. Для студентів заочної форми навчання додатковою формою самостійної роботи є опрацювання тих тем лекцій та питань семінарів, які не висвітлювались під час аудиторних занять.

9. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни (семестровий контроль) або відокремлених за робочим навчальним планом модулів.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю:

- усні доповіді та бліц-опитування з питань, що розглядались на попередній лекції;
- аналітичні індивідуальні завдання (усна та письмова форми);
- завдання по схематизації та формалізації матеріалу (усна та письмова форми);
- письмове виконання тестових завдань.
- Під час вивчення макроекономіки використовуються такі форми модульного (проміжного) контролю:
- виконання комп'ютерних тестових завдань (тести поточного модульного контролю);
- написання контрольних робіт;
- виконання індивідуальних творчих завдань

Під час вивчення економічної історії використовуються така форма семестрового контролю, як диференційований залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів), національною шкалою та шкалою ECTS.

10.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
Виступ з питання плану семінарського заняття або реферативна доповідь	20	13-15 частковий переказ матеріалу, вичерпні відповіді на 1-2 додаткових запитання викладача; 10-12 частковий переказ або читання, неповні відповіді на 1-2 додаткових запитання викладача; 6-9 фрагментарний переказ або читання, негативні відповіді на 1-2 додаткових запитання викладача; 1-5 окремі тези, негативні відповіді на 1-2 додаткових запитання викладача
Виконання індивідуальних завдань	20	1-19 балів – за кожне індивідуальне завдання
Участь у дискусіях або доповнення до доповіді	10	5 часткова участь у дискусіях або коротке доповнення до доповіді
Бліц-опитування (“питання-відповідь”)	5	0
Комп'ютерне тестування	15 (100 %)	1-14 1-30%; 2-35%; 9-70% 13-90%, 14-95%

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

10.2. Умови нарахування балів

Бали	Характер доповіді	Повнота висвітлення	Відповіді на запитання
16-20	Вільний творчий переказ	Висока	Вичерпні
13-15	Частковий переказ	Висока або середня	Вичерпні
10-12	Частковий переказ або читання	Середня	Неповні
6-9	Фрагментарний переказ або читання	Середня або низька	Фрагментарні

1-5	Окремі тези	Низька	Відсутні
-----	-------------	--------	----------

10.3. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за шкалою Університету	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 та вище	Відмінно (A)	Відмінно
80–89	Дуже добре (B)	Добре
70–79	Добре (C)	
60–69	Задовільно (D)	Задовільно
50–59	Достатньо (E)	
25–49	Незадовільно (FX)	Незадовільно
1–24	Неприйнятно (F)	

11. Методичне забезпечення

1. Програма нормативної навчальної дисципліни
2. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
3. Конспект лекцій та завдання для підсумкового контролю знань.

12. Рекомендована література

Базова

(нормативна література, наявні в бібліотеці Університету підручники, навчальні посібники, задачники за погодженням з бібліотекою)

1. Жиленко, Ірина Рудольфівна. Історія зарубіжної журналістики (від античності до II пол. XVIII ст.) : навч. посіб. / І. Р. Жиленко. – Суми : Вид-во СумДУ, 2010. – 284 с.
2. Історія зарубіжної літератури XX століття: підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. / І. О. Помазан ; Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. – Х.: Вид-во НУА, 2016. – 264 с.
http://www.nua.kharkov.ua/images/stories/Kafedri/Kaf_Ukrainovedenya/metod_obespechenie/2017-2018/Pomazan_IZL_RP-3_Pidruchnik_XX_st%202016.pdf
3. Карась М. А. Історія зарубіжної журналістики XX століття : конспект лекцій / М. К. Карась. – К. : Україна молода, 2015. – 33 с.
4. Ліберальний дискурс мас-медіа: навч. посіб. / [В. Іванов та ін. ; за заг. ред. В. Ф. Іванова]. – Київ. : Акад. Укр. Преси: Центр вільної преси, 2011. – 168 с.
5. Мелешенко О. К. Скандинавські медіасистеми (Історія та сучасний стан журналістики Данії, Гренландії, Фарерських островів, Ісландії): конспект лекції із навч. дисципліни "Скандинавські медіасистеми" / О. К. Мелешенко; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ : Грамота, 2016. – 82с.

6. Овсієнко Л. М. Історія журналістики: навч. посіб. / Л. М. Овсієнко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди", Філол. фт. — Переяслав-Хмельницький: КСВ, 2015. — 212 с.
7. Постаті в історії журналістики: невідоме про відомих, нові факти про забутих діячів : матеріали секц. засід. каф. історії журналістики Міжнар. студент. наук. конф. «Студентська наука і практика: моделі трансформації, Болонський процес та розвиток інформаційного простору», Київ, 3-4 квіт. 2008 р. / [за ред. Н. М. Сидоренко] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики, Дослідн. центр історії укр. преси. — К. : [б. в.], 2008. — 116 с.
8. Почепцов, Георгій. Від Facebook'у і гламуру до Wikileaks: медіакомунікації / Георгій Почепцов. — Вид. 2-ге. — К.: Спадщина, 2014. — 462 с.
9. Прудникова О.В. Інформаційна культура: концептуальні засади та світоглядний сенс / О. В. Прудникова; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "ХАІ". — Харків: Право, 2015. — 351 с.
10. Словник журналіста: терміни, мас-медіа, постаті / [Ю. М. Бідзіля, І. І. Бабушак, В. Й. Жугай та ін.]; М-во освіти і науки України, Ужгород. нац. ун-т. — Ужгород: Закарпаття, 2007. — 221 с.
11. Срібняк І.В. Історія журналістики (XVII – XX ст.) / Ігор Срібняк. — К.: Києво-Могилян. акад., 2013. — 303с.
12. Степанов, Віктор Юрійович. Сучасний інформаційний простір: особливості та тенденції розвитку / В. Ю. Степанов. — Х. : С. А. М., 2010. — 278 с.
13. Сучасна агенційна журналістика [Електронний ресурс] : довідкове видання для студентів / за заг. ред. В. В. Різуна ; уклад. В. Я. Миронченко. — К. : Інститут журналістики КНУ ім. Т.Г. Шевченка, 2010. — 148 с.
14. Чужиков А.В. Поліструктурна динаміка глобалізованого медіаринку ЄС: Як комерціалізується телепродукт у європейській економіці? / Андрій Чужиков; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". — Київ : КНЕУ, 2016. — 143 с.

Допоміжна

(відсутні в бібліотеці Університету підручники, навчальні посібники, задачники, а також монографії, довідники, журнальні та газетні статті, інші джерела)

1. 100 лет радио : сб. статей / под ред. В. В. Мигулина, А. В. Гороховского. — М. : Радио и связь, 1995. — 384 с. : ил.
2. Беглов С. И. Четвертая власть: британская модель. История печати Великобритании от «новостных писем» до электронных газет / С. И. Беглов. — М. : Изд-во Моск. ун-та, 2002.
3. Вартанова Е. Л. Медиа-экономика зарубежных стран : учеб. пособие / Е. Л. Вартанова. — М. : Аспект-пресс, 2003.

4. Волковский Н. Л. История информационных войн / Н. Л. Волковский. – СПб., 2003. – Ч. 1, 2.
5. Ворошилов В. В. Журналистика : учебник / В. В. Ворошилов. – СПб., 2004.
6. Гарбри И. Лютер / И. Гарбри. – М., 2000.
7. Гаспаров М. Л. Цицерон и античная риторика / М. Л. Гаспаров // Цицерон М. Т. Три трактата об ораторском искусстве / М. Т. Цицерон. – М., 1994.
8. Гол Д. Онлайнова журналістика / Д. Гол ; пер. з англ. К. Булкін. – К. : К.І.С., 2005. – 344 с
9. Голованова Г. А. Печать США в начале 90-х годов / Г. А. Голованова. – М., 1996.
10. Гуревич А. Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства / А. Я. Гуревич. – М., 1990.
11. Дубашинский И. А. Памфлеты Свифта / И. А. Дубашинский. – Рига, 1968.
12. Дэннис Э. Беседы о масс-медиа / Э. Дэннис, Д. Мэррил. – М., 1997.
13. Зарубежная журналистика накануне XXI в. : в 3 ч. – М., 2004.
14. Засурский Я. Н. Научно-техническая революция и журналистика / Я. Н. Засурский // Вестник МГУ. Сер. 10 : Журналистика. – 1971. – № 4.
15. Зелинский Ф. Ф. История античной культуры / Ф. Ф. Зелинский. – 2-е изд. – СПб., 1995.
16. Иванян Э. А. От Дж. Вашингтона до Дж. Буша. Белый дом и пресса / Э. А. Иванян. – М., 1993.
17. История мировой журналистики : учебник / А. Т. Беспалова, Е. А. Корнилов, А. П. Короченский и др. – М. ; Ростов-на-Дону : Издательский центр «МарТ», 2003. – 432 с.
18. Кирия И. В. Телевидение и Интернет во Франции на пути к информационному обществу / И. В. Кирия. – М., 2005.
19. Корнилова Е. Н. Риторика – искусство убеждать. Своеобразие публицистики античной эпохи / Е. Н. Корнилова. – 2-е изд., испр. и доп. – М., 2002.
20. Крейг, Р. Интернет-журналістика : робота журналіста і редактора у нових ЗМІ : пер. с англ. / Р. Крейг. – К.: Києво-Могилянська Академія, 2007. – 324 с.
21. Куле К. СМИ в Древней Греции: сочинения, речи, разыскания, путешествия / К. Куле; пер. с франц. – М., 2004.
22. Макеенко М. И. Ежедневная печать: Американский опыт конца XX столетия. 1995–2000. / М. И. Макеенко. – М., 2004.
23. Малаховский А. К. Очерки истории журналистики США второй половины XIX века: Журналистика «позолоченного века» / А. К. Малаховский. – М., 1997.
24. Михайлов С. А. Журналистика Соединенных Штатов Америки / С. А. Михайлов. – СПб. : Изд-во Михайлова С. А., 2004.

25. Михайлов С. А. История зарубежной журналистики XIX века / С. А. Михайлов. – М., 2004.
26. Мкртчян А. А. История журналистики США XVIII–XIX вв. : пособие по курсу / А. А. Мкртчян. – М., 1995.
27. Новомбергский Н. Освобождение печати во Франции, Германии, Англии и России / Н. Новомбергский // История печати: антология / сост. Я. Н. Засурский, Е. Л. Вартанова. – М., 2001.
28. Носова Б.М. Міжнародна журналістика: сучасна зарубіжна публіцистика: навч. посіб. / Богдана Носова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Київський університет, 2016. – 127 с.
29. От книги до Интернета. Журналистика и литература на рубеже нового тысячелетия. – М., 2000.
30. Паренти М. Демократия для немногих / М. Паренти; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1990.
31. Периодическая печать на Западе : сб. статей // История печати : антология : в 2 т. / сост. : Я. Н. Засурский, Е. Л. Вартанова. – М., 2001. – Т. 2.
32. Прайс Монро Э. Масс-медиа и государственный суверенитет: Глобальная информационная революция и ее вызов власти государства / Э. Прайс Монро. – М., 2002.
33. Привалова Е. А. Литературные судьбы макрейкеров: от «разгребателей грязи» к пропаганде «Рах Americana» / Е. А. Привалова // Вестник МГУ. Сер. 10 : Журналистика. – 2004. – № 4. – С. 58–70.
34. Пруцков Г. В. История зарубежной журналистики. 1929–2011 / Г. В. Пруцков; под ред. Я. Н. Засурского. – М., 2011.
35. Пруцков Г. В. Введение в мировую журналистику : антология : в 2 т. / Г. В. Пруцков. – М., 2003.
36. Різун В.В. Маси: текст лекцій / В. В. Різун. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2003. – 118 с.
37. Саламон Л. Всеобщая история прессы / Л. Соломон // История печати : антология : в 2 т. / сост. Я. Н. Засурский, Е. Л. Вартанова. – М., 2001. – Т. 1.
38. Сиберт Ф. Четыре теории прессы / Ф. Сиберт, У. Шрамм, Т. Питерсон. – М., 1998.
39. Соколов В. С. Периодическая печать Великобритании : учеб. пособие / В. С. Соколов, С. М. Виноградова. – СПб., 2000.
40. Соколов В. С. Периодическая печать Франции / В. С. Соколов. – СПб., 1998.
41. Тангейт М. Медиагиганты: Как крупнейшие медиакомпании выживают на рынке и борются за выживание / Марк Тангейт; пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 252 с.

42. Тимошик М.С. Історія видавничої справи: підруч. для студ. вищ. навч. закладів, які навчаються за спец. «Журналістика» і «Видавнича справа та редагування» / М. С. Тимошик. - К.: НВЦ Наша культура і наука, 2003. - 496 с.
43. Франклин Б. Избранные произведения / Б. Франклин ; общ. ред. и вступ. статья М. П. Баскина. – М. ; Л. : Гос. изд-во полит. лит-ры, 1956
44. Черняков Б.І. Зображальна журналістика в газеті, журналі та книзі XVIII-першої половини XIX ст.: текст лекцій / Б. І. Черняков; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2006. – 216 с.
45. Яковець А.В. Телевізійна журналістика. Теорія і практика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за спец. "Журналістика" / А. В. Яковець. - 2-ге вид., допов. і перероб. – К. : Києво-Могилянська академія, 2009. – 262 с.